

Plany zadań ochronnych dla Bagna Całowanie

2014-04-29

W dniu 23 kwietnia weszły w życie podpisane 31 marca 2014 r. zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Bagno Całowanie PLH140001 oraz Bagno Całowanie PLB140011. Powierzchnie tych dwóch obszarów- „ptasiego” i „siedliskowego” - znacząco pokrywają się i leżą na terenie gmin powiatu otwockiego: Karczew, Celestynów, Osieck, Sobienie - Jeziory.

Obszary rozciągają się równolegle do brzegu Wisły na jej prawym nadzalewowym tarasie na długości około 15 km i szerokości do 3 km. Większy z nich, Bagno Całowanie, ma powierzchnię 4 214,9 ha, mniejszy - Ostoja Bagno Całowanie - 3 447,5 ha. W przeważającej części leżą one w granicach Mazowieckiego Parku Krajobrazowego. W granicach Ostoi Bagno Całowanie znajduje się rezerwat przyrody Na Torfach, zaś obszar Bagno Całowanie obejmuje także rezerwat Wymięklizna.

Obszary te obejmują jedno z największych torfowisk niskich na Mazowszu charakteryzujące się dużą różnorodnością fauny i flory. Występują tam zarówno siedliska torfowiskowe, łąkowe, murawowe, leśne, jak i szuwarowe. Tereny otwarte sąsiadują z przylegającymi do torfowiska fragmentami kompleksów leśnych.

Przedmiotami ochrony w obszarze Ostoja Bagno Całowanie są zarówno siedliska przyrodnicze, jak i gatunki zwierząt: 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*), 6120* ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 91D0* bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne), 6177 modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*, 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, 4038 czerwończyk fioletek *Lycaena helle*.

Przedmiotami ochrony w obszarze Bagno Całowanie są dwa gatunki ptaków: derkacz *Crex crex* oraz kulik wielki *Numenius arquata*.

Plan zadań ochronnych wyznacza cele, które powinny zostać osiągnięte w perspektywie 10 lat dzięki realizacji określonych działań ochronnych. W obszarze Ostoja Bagno Całowanie za konieczne uznano wykonanie dokładnej inwentaryzacji przedmiotów ochrony. Do podstawowych pilnych zabiegów ochronnych zaliczono przeciwdziałanie sukcesji wtórnej, przywrócenie ekstensywnej gospodarki i powstrzymanie spadku poziomu wód gruntowych w celu ochrony siedlisk łąkowych i murawowych. Duże znaczenie ma również utrzymanie we właściwym stanie siedlisk cennych gatunków motyli - modraszka telejusza, czerwończyka nieparka i czerwończyka fioletka - poprzez optymalizację metod gospodarowania (terminy i częstotliwość koszenia), usuwanie podrostu drzew i krzewów, walkę z roślinami inwazyjnymi. W ramach przedmiotowego planu zadań ochronnych zaprojektowano również działania edukacyjne i promocyjne skierowane do rolników.

W obszarze Bagno Całowanie priorytetem są działania służące ochronie derkacza i zachowaniu stanu jego populacji na poziomie pozwalającym utrzymać status ostoi o znaczeniu międzynarodowym (50 samców). W przypadku zanikającej populacji kulika wielkiego celem jest przywrócenie stanu sprzed kilkunastu lat (minimum 2 pary), czyli z okresu, w którym rozpoczął się proces zanikania na dużą skalę ekstensywnej gospodarki łąkarskiej. Zaprojektowano działania zmierzające do przywrócenia optymalnego sposobu gospodarowania (wypas, koszenie w odpowiednich dla danego gatunku terminach) oraz utrzymania właściwych parametrów stanu siedlisk ww. gatunków (usuwanie drzew i krzewów, budowa zastawek).

